

Dopisi dobredolzi in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserter) jc za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Sajere" izhaja vsaki petek datiran z dnevom naslednje nedelje.

Narodna velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost postane. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje št. 3.

Štev. 29.

V Ptuju v nedeljo dne 21. julija 1907.

VIII. letnik.

Vse črno...

Ljudstvo se pričinja zavedati, da si zamore najboljati svoj položaj edino z lastno močjo; ljudstvo čuti, da je klerikalstvo vir vsega zla in da se treba braniti v prvi vrsti proti ljudem, ki bodoje zakriti zlato solnce s črnimi kutami... Praveje je pričelo dhati ljudstvo in z veseljem opazoval vsak naprednjak v zadnji volilni borbi, da padajo lupine iz ljudskih oči in da koraka protiklerikalno prepričanje naprej... Veljbn temu, da nista bila Ježovnik in Roblek nikdar najina pristaša, smo se veselili njih izvolitve. Kajti nam se ne gre za osebe, temveč za misel!

Malo čudno pa je bilo, da sta prišla nakrat pesnik Fedorov in advokat dr. Kukovec, da sta predmetila neko novo, baje celo „napredno“ narodno stranko in da sta v globokem basu svojega prepričanja trdila, da je ta nova narodna stranka avstriačar, ki bode rešil štajersko ljudstvo iz črnih spon... Rekli smo takoj: ni vse zlato, kar se svetli! Ni vse „napredno“, kar zraste iz noč v glavi od „Domovine“ odslovljenega srednika Spindlerja! Rekli smo tudi, da sta prvaško-dohatarski vrag in prvaško-farški hudnik brata in da ljudstvo obema ne more zaupati...

Vkljub temu je sedel velik del ljudstva na lizance „narodne stranke“! Pravimo: na lizance! Kajti danes ve vsakdo, ki opazuje politični razvoj, da jo je „narodna stranka“ grozno zavozila in da so njeni poslanci prodali in izdali svojo naprednost ter svoje volilce.

List klerikalnega dr. Benkoviča (št. 22) se zavzema v uvodnem članku zato, da bi se obrnili vsi jugoslovanski poslanci v enem klubu. Pri tej priliki pravi „Posavska straža“:

„... ker so poslanci druge (liberalne) spodne-stajerske stranke ter liberalni Hribar in Strekelj s Krasa podali izjavo, s katero so polovico svojega liberalnega programa, celo njegove glavne točke snedli“ itd.

Tako stoji torej stvar! Ježovnik, Roblek, Hribar in Strekelj so snedli svoje napredno prepričanje in se šopirajo danes v državni zbornici kot klerikalci! Zdjaj razumemo, kako so mogli vstopiti ti laži-napredni možakarji v klub, v katerem sedi 7 farjev in katerega podpredsednik je stari klerikalec hofrat Ploj! Zdjaj razumemo, kako je to, da interpelirata Ježovnik in Roblek edino za uradnike in pečate in napisa. V volilni borbi so nesramno lagali, zdjaj pa kažejo svojo pravo naravo...

Vbogo varano ljudstvo! Vse je črno okoli tebe, vse je klerikalno! Niti enega res naprednega poslanca nimajo prebivalci Sp. Stajerske, slov. Koroške, Kranjske (razven Koflerja) in Istrije ter Goriške. Niti enega ne, kajti — vsi so postali črni! Ježovnik, Roblek, Ploj, Grafenauer, — kako bode te popravili s tvojo politično laž, kadar vas pokliče ljudstvo na odgovor?!

Vse je črno... Mi pa bodemo gojili naprednost v ljudstvu in — dan obračuna pride!

Politični pregled.

Državni zbor. 11. seja je nadaljevala razpravo o proračunskem provizoriju. Kot prvi je

govoril nemški narodnjak posl. Stözl. Naglašal je v prvi vrsti potrebo dela v zbornici. Govoril je o šolstvu, ki mora ostati nedotaknjeno od klerikalnega vpliva, omenil nadalje potrebo zavarovanja za starost in onemoglost in pametne politike za zboljšanje stanja srednih stanov (malih kmetov in obrtnikov). Glede vojaščine je zahteval 2 letno službo, izlajšanje „urlaubov“ in vojaških vaj, ter rekel, da se mora tudi v vojaku spoštovati človeka. Nadalje je govoril ta poslance o razmerju z Ogrsko in dejal, da je treba vpoštovati klic „proč od Ogrske“. Končno je izjavil, da bode njegova stranka glasovala za proračunski provizorij. Za njim je govoril soc. demokrat dr. Adler. Razjasnil je zlasti stališče svoje stranke glede drugih in napadal zlasti hudo Luegerjeve krščanske socialce. Posl. Silberer je govoril o zvišanju poštnih pristojbin, poslance Biankini pa o postopanju Madžarov napram Hrvatom. Po raznih vprašanjih je bila seja zaključena. — 12. seja. Govoril je dr. Ofaer, ki se je pečal v prvi vrsti s potrebno preosnovno kazenskega zakona. Za njim je govoril soc. dem. Beer, ki se je pečal zlasti z delavskimi vprašanji. Med njegovim govorom že je prišlo do raznih meklcov. Še huje so se pričeli poslanci kregati in psovati med govorom nemškega radikalca Wolfa. Prišlo je do burnih prizorov in človek se je moral zopet spominjati stare zbornice. — V 13. seja je bil zlasti važen govor nemškega narodnjaka posl. Peschka. Govoril je imenitno o razmerju z Ogrsko in dejal, da bodo kmetki poslanci le tako pogodbo sprejeli, ki ne bode nasprotovali njih interesami. Zahteval je v prvi vrsti, da se neha „surtaksa“ na sladkor, da se ne trpijo dolgotrajne pogodbe na moko, pri katerih izgubijo avstrijski kmetje vedno. Tudi naj bi se odstranilo privileg, da ne plačujejo veliki ogrski mlini nobenih davkov v pristanih. Govoril je nadalje o temu, da so cene žitja v zadnjih letih zelo padle; cena pšenice je padla od l. 1870 za 11 kron. Živinske cene so se sicer malo zvišale, ali kmetje nimajo nič od tega. Govoru posl. Peschka je večina poslancev pritrdila. Prvaški poslanci se brigajo za vse mogoče, za kmetki položaj pa ne odprejo svojih ust. Govor posl. Peschka je bil več vreden nego vsi dosedanji govori prvakov z interpelacijami vred... — 14. seja je skončala prvo branje proračunskega provizorija. Potem so stavili poslanci Udrzal in tovariši nujnostni predlog glede zvišanja melioracijskega sklada. Izmed drugih predlogov bodi omenjen predlog posl. Cingr in tovarišev za vpeljava 8 urnega delavnika v rudarstvu. Potem se je pričela razprava o Udrzalovem predlogu. Posl. Udrzal (češki agrarec) je razjasnil melioracijska dela in utemeljeval svoj predlog. Zavzemal se je za travniške mojstre (Wiesenbaumeister) in dejal, da se potoke danes ne regulira temveč le krpa. Dejaj je, da leži njegov predlog v interesu vseh stanov. — Posl. Iro je rekel, da je bil uresničen melioracijski sklad za namene male kmetije, zdjaj pa se porabi večinom za reguliranje potokov. Priporočal je tudi, da se razdeli sklad pravično na posamezne kronovine. — Poljedelaki minister grof Auersperg je dejal, da je zvišanje tega sklada res potrebno; v prvem polletju si je vlada tudi pridobila 3 milijone v ta namen; letos bode

šlo torej 6 1/2 milijonov v ta sklad. Ali minister se je izjavil proti nujnosti Udrzalovega predloga. Posl. Povše je omenil potrebo, da se pripravi za Kras in Istrijo vode. — Posl. Luksch se je zavzel za nujnost predloga. Potem se je razgovor zaključil. Glavnim govornikom (za) je bil izvoljen Poljak Kozlovski, ki se je tudi za nujnost predloga zavzemal. Ta nujnost je bila tudi sprejeta in se je pričela glavna razprava. Posl. Schraffl (kršč. socialce) je kritiziral nujne predloge v splošnem in predlagal, da se izroči Udrzalov predlog dotičnemu odseku. Posl. Steiner pa je predlagal, da mora odsek zadevo še v tem zasedanju rešiti. Posl. Steinwender (nemški narodnjak) je rekel, da je sedanjji melioracijski zakon popolnoma nepravilen. Treba je sprejemiti zakon tako, da dobijo tudi južne planinske dežele kaj od njega. Kmetje so danes prepričanja, da pomagajo kanali le Ogram pri uvozu. Pri glasovanju se je sprejel predlog Steiner. Torej je šla ta postava v odsek in radovedni smo, kedaj zagleda zopet božje solnce... Posl. Lueger je predlagal izvolitev velikega odbora za slavlje 60 letnega vladnega jubileja našega cesarja. Lueger je napovedal, da bode potem predlagal, država naj podeli 100 milijonov v ta namen, da se uresniči zavarovanje za starost in onemoglost, ki pa naj obsega vse stanovce. Luegerjev predlog je bil sprejet. Potem se je pričelo prvo čitanje predloga glede izgotovljenja novih 100 kronskih zlatov. Govorila sta vsememški posl. Malik in finančni minister Korytovski, nakar se je predlog sprejel. Par manjših postavnih načrtov se je izročilo odsekom.

Deželni zbori. Kakor se čuje, hoče vlada v jeseni nekaj deželnih zborov sklicati. Zasedanje bode pričelo s 10. septembrom.

Pogodba z Ogrsko. Listi poročajo, da so imela posvetovanja avstrijske in ogrske vlade gledé pogodbe še precej uspeha. V kratkem izvemo torej, kaj so gospodje ministri pri zeleni mizi sklenili. Doslej se že ve, da bode veljala nova pogodba le za 10 let, torej le do leta 1917. To je bila ogrska zahteva. Ogrji upajo namreč, da bodo l. 1917 že gospodarsko tako razviti in krepki, da ne bodo več Avstrije potrebovali. Avstrija jim je le dobra, dokler so še revni. Potem vržejo krinko raz obraza. Tudi glede užitninskega davka je zmagala Ogrska. Svote tega davka se ojstro ločijo in to po porabi. Davek za avstrijski sladkor se dviga na Ogrskem. Za kavo pa naj se dviga colnina. Colnina pa se porabi za skupne izdatke obeh državnih polovic. S tem je Avstrija zopet osleparjena. Kajti od svojega sladkorja ne dobi niti vinarja davka, davek od kave pa porabi za skupne izdatke. Na vsak način je nova pogodba zopet za Madžarone ugodna, za potrpežljive Avstrijane pa slaba. Radovedni smo, kaj bode nova poslanska zbornica k temu jajcu rekla, katerega sta zlegla Beck in Weckerle.

Na Portugalskem so bili v zadnjem času nemiri, ki so posledica nemarnega gospodarstva. Kako se zapravlja tam ljudske denarje, to presega res že vse meje. Neki višji uradnik je bil imenovan poslancem za Kitajsko; dobival je zato letno 50.000 markov in poleg tega 120.000 za druge posle; mož pa se niti je Portugalske

odpeljal ni. Seveda je država Portugal strogo klerikalna.

Kmet na Švicarskem. Veliki svet švicarskega kantona Bern je obravnaval o načrtu, ki ima pospeševati živinorejo. Po § 1 tega načrta se ima izdati najmanj:

za konjerejo	35.000 frankov
„govejorejo	100.000 „
„rejo male živine	25.000 „
skupno	160.000 frankov.

Tako se deluje na Švicarskem za kmeta. Pri nas pa se brigajo poslanci za neumne napise. Pri nas imamo dosti denarja za penzionirane hofrate, generale, ki so vojske izgubili, fahirane ministre, cukar-barone, za kmeta pa figo!

Dopisi.

Polenshak. Tukaj se godi kakor na Ruskem. Kadar se doma ne vojskujejo, pa se po sodnijah prepirajo in denar trosijo in vse pride samo od klerikalne hujkarije. Kakor smo že poročali, se je opekel najprve g. mežnar Glavnik za okoli 40 kron, zraven še je moral oznaniti svojo „nezgodo“ pred množico. Drugi je šel na limanice občinski predstojnik in poštar Franc Šori; stala ga je stvar tudi kakih 40 kron. Vsakdo naj pometa preje pred svojim pragom in naj molčijo vsi širokoustneži! Dalje je še ena prav lepa dogodba. Gospod cekmešter Šamprl se je tudi prav grdo zjezil, ako ravno še starček komaj koraka in še je zraven tega zelo gluhi; ali jezik mu še vendar ne daje miru; parkrat je starček jezik zasul in že je moral romati v blagajno po svoje dukate, katere je še dolgo hranil; o joj joj!! Starčku se še kaj poljubi; baha se sedaj, da mu je njegov tožitelj dobroto storil, da ga je tožil ker je moral štirikrat v mesto hoditi in v tem je lotrijo stavil ter je dobro zadel. Mi pa pravimo: Bog nas obvaruj take lotrije, da je ne bode nebeden zadel. Ali pa mogoče je da je Šamperl pozabil da je imel denarje v blagajni, ne pa v lotriji; to stvar bi mu moral nekdo razodeti, starček se moti. Ubogi Caf, oštarša od sv. Tomaža, brat gos. dekana, si je kaj prizadeval in hudo lagal; ker se je pokazalo da g. Caf ni bil pravičen ni imel priložnosti, da bi svojo dušo prodal. Lepo je to za dekanovega brata! Naše Polenske poglavarje pa tudi vprašamo, ali je to redno, kakor ste napravili z onim starim možem, kateri nam je tako dolge leta v cerkvi rožni venec molil in križ nosil, zdaj pa, ker je črez cekmeštra svetočil, pravico in resnico govoril, ker je moral priseči, ker ni hotel krivo prisegati in lagati za cekmeštra? Mož je imel ko je še bil mlajši, sedeš v cerkvi, zdaj ko je pa starejši in slab bo se moral tam okoli po tleh kotali; lep zgled! Zdaj pa še nazadnje opozarjamo ljubljanskega krokarja, naj čisto molči, in miruje o Polenskem dopisniku. Za mir in red bomo tukaj na Štajerskem sami skrbeli; ako pa nam prideš še enkrat s kako bedarijo bomo pa kaj družega zapeli; s takim pa se že dolgo ne glihamo, ker nam je preneumen časopis! Za danes velja! Na svidenje! 12 neustrasnenih apostolov!

Stoperce. Stari pregovor pravi: kdor nima v glavi, mora v petah imeti. Semtertja je pa le dobro, da človek kaj pozabi. Ko bi mi ne pozabili objaviti teh vstic že v 26. stev., ne imeli bi jih zdaj. Dandanes bodi varčen! Torej kaj novega? Zadnjič smo vprašali, je-li se bode Keček ogibal naprednih hiš, kadar prihaja z žakljom po vasi. Zdaj pa nekoliko nazaj vzamemo in ga povabimo, naj le pride. 16. junija pri popoldanski službi božji je imel zopet s „Štajercem“ opraviti. Ves njegov „krščanski nauk“ obstoji iz besedičenja o „slabih časnikihi. Vi, dragi Andrejček, kakšne „cajtunge“ pa ste vi brali, ko je imela trboveljska Čebinka „bolano nogo“? Ali ste ji čitali takrat pobožnega „Fihposa“? Keček je tudi priporočal, naj se daje na napredne hiše napise: Tukaj se „Štajerca“ bere. Dobro dobro, stric! Kadar prideš z žakljom, pa pridi s polnim; v žaklju prinesi tiste napise, da jih prilepiš po hišah. Bodeš dobil obilo plačila. . . Poročali smo že, da bodo pri nas občinske volitve. Keček se je že hudo trudil in pravi, da hoče občinske bukve v roko dobiti. Kaj misli neki z njimi? V bukvah ni cekinov.

Vsak delavec dobi plačilo; tudi Kečeku poplačamo, ako ne postane popolnoma miren.

Pobrez pri Prihovi. Naš g. župnik nas v Slov. Gosp. obrekuje, da smo hujkalki in rajnega omlinarja Gosnika k čitanju „Štajerca“ (kakor on meni slabih časnikov). Ali mi se zavoljo tega nikakor ne jezimo. Mi kod možje in kmetje v zvezi vemo dobro, da je bil rajni mlinar Gosnik eden „Štajerčevih“ naročnikov in mi smo mu hvale dolžni v grob, da nas je na pravo pot pripeljal. Pokojnik ni potreboval nobenega prigovarjenja, ker je sam vedel, da mora biti pošteni človek naprednjak. Ko je bil čas volitve, bil je naš g. župnik malo doma. Lazil je vedno okoli in poizvedoval, katerega je kdo namenjen voliti. Tako je imel vzrok in obiskal večkrat že takrat bolanega mlinarja Gosnika. Tako pa je imel tudi priložnost, pogovarjati se z marsikaterim zaradi volitev. Ali pravo izvedeti mu je bilo malo težko, ker naši Pobrezani niso bojazljivci ali klepetulje in ne držijo s staro Zimerlco. Ali vendar se je znašel nekdo, ki je tej Zimerlci na tihem služil. Ta izdajalec nas je izdal za par požirkov piva. Čeprav ni vedel za gotovo, vendar je kazal s prsti na hiše od vaše krčme, kje da se ima Pišek voliti. Stara Zimerlca je o volitvi malo vedela, zato si je najela poduradnika. Glavna stvar je bila njena dolžnost, da brzjavi župniku, kdaj je Brezenik v vaški krčmi malo dobre volje, koliko smrek in koliko po 100 gl. da Gabrunu Petru itd. Bomo že še kaj pisali.

Dobriška ves pri Prihovi. V času volitve je bil tukaj veliki „hec“. G. župnik je prišel z svinskim mešetarjem in gospodnje so pridno hleve odpirale ker so mislile, da bo „gospod“ dobro naše pujske poplačal. Ali župnik je malo pujske gledal; iskal je namreč le glasove za Pišeka. Ker so naši vaščani dobri ljudje, dali so jima vince piti in nasrkala sta se ga dovolj. Potem sta odšla brez da bi kaj kupila. Mi pa smo izprevideli, da sta obadva mešetarja. . . Mi čislamo našega župnika, kakor se spodobi, kar se tiče njegove službe. Ali ker nas je žalil v „Fihposu“, mu moramo to povrniti. Kmetje, le vkup, in trobimo v naš rog, ne pa v farškega!

Kmeti iz Dobriškevasi.

Št. Vid nad Valdekom. Dragi „Štajerc“; upamo da se še nisi naveličal prati umazano perilo gotovih „gospodov“. Naš župnik Repolusk zopet ne daje miru. Državnozborske volitve so minule, ali za občinske se pripravljajo. Mi vprašamo Repoluska: Zakaj pošiljaš svojega mežnarja F. Mirkarja po fari, da nadleguje volilce z agitacijo za tvojo osebo? Mi ne damo svojih glasov tebi ali tistim, ki plešejo kakor ti špilaš. Zakaj pošiljaš mežnarja nad stare tercijalke, da bi dobil od njih pooblastila? Znano je je itak, kako se vidva z mežnarjem na ženska pooblastila razumeta. Zakaj si rekel, da bi rad uradoval za občino? Take želje ne pripadajo župnikom. Ako imaš poleg župniškega posla še toliko časa, pojdi na vrh planin kože pasti in jih sili za pooblastila. Repolusk je sam kriv, da ga ne maramo v občinskem odboru. Vprašamo uredništvo, kako je mogoče, da nasprotuje mož kmetom, ki je sam kmeti sin. Župnik Repolusk, kam plovete? Koliko časa bo vaš oče še v cerkveni bajti? Ali nas razumete?

Več volilcev.

Račje. (Kaj je list „Štajerc“?) „Štajerc“ je prekoristni list nevednemu ljudstvu, kateri že ima zelo lepo število naročnikov, med katerimi se še jih pa dosti najde, ki ne vedo zakaj so naročeni na ta list in zakaj ga čitajo. — Ko bi vsaki naročnik „Štajerca“ pričakoval tako kakor jaz, da nam se sveti res lepa bodočnost, krasna spomlad in obila žetev, ako sodelujemo z vsemi močmi za naš resnicoljubni list, gotovo bi se potrudili marsikaj. Narobe je ako si mislite, da „Štajerc“ deluje v ta namen, vzeti nam vero, izpodriniti duhovnike in porušiti hišo božjo. „Štajerc“ izhaja že osmo leto. Dosti se je bilo treba bojevati ta čas, nastavljali so mu zanjke, da bi ga ujeli, ponujali mu mišnice, hoteč ga zastrupiti, da se pa to ni in se ne bode, zgodilo, treba nam je neumorno napredovati, le tedaj smemo upati krasne svobode in zadovoljnega življenja. Ako pa „Štajerc“ osnaži kakšnemu kaplančetu blatno suktnjo, stori to v ta namen, da izvemo mi, kje se največ pijančuje, kje se spravi mnogokatera neomadeževana de-

vica ob najdražji zaklad Tam v farovžah godijo se hude stvari, kakoršne še nam bednemu ljudstvu niti na misel ne pridejo. Dragi čitatelj, sedaj lahko sprevidiš, zakaj lažejo da si na komaj ferdaman ako „Štajerca“ čitaš; ker njem najdeš, kakšne lumparije delajo in omenim onega, kateri je pred par meseci prišel na kolodvor Račje, hoteč se odpeljati. Ta žepnani gospodek je komaj prilezel v čakalnico, gotovo je pogledal štefanu na dnu. Z njim prišel je tudi neka ženska, ne vem je bila njegova kuharica, ali si jo je najel samo za kratek čas. Omenjena ženska se je tudi nalezla dobre kapljice tako, da si ni mogla jenke opasati, na kar pa pristopi neka gospodična, katera jo pomaga opraviti. Saprbold, misli sem si na tihem, kaj neki pomeni, da ji jenka ni opasana, pa takoj ko sem videl, da jo je far prijel okoli vratu, ter ji načental na uho „preljuba moja Trezika“, sem vse razumel. . . Ako se to ne verjama, vam lahko ob priložnosti omenim onega, kateri je nosil temu nežnemu ptičku suktnjo, ter se hudo priduševal za srebrne kronice. Tedaj pa pride tudi oni posvečeni grešnik po imenu na dan „Ostrmite nebesa zaradi tega, in njih vrata silno tuguje“, govori gospod. „Dvojno zlo je storilo moje ljudstvo; zapustili so mene, stedenec žive vode, in si izkopali kapnice, kapnice razdrte, ki ne morejo držati vode. Nad njimi so rjuli levi in poganjali svoj glas, naredili so deželo v puščavo; njena mesta so požgana in nikogar ni, ki bi v njih prebival“. . . Toraj poljšajte se, kateri ste nam kot vzgled Kristusa, da boste Vi nas učili pošteno in bogoboječe živeti, ne pa mi Vas. Ti zbegano ljudstvo pa na delo brez strahu; ne bojte se pekla in žrepla, s katerim Vas strašijo slabi farje, ako jim ne napolnujete nikdar sitih malh. Toraj razširjajte naš list „Štajerc“, kajti neobhodno potrebno je da se nahaja ta list v vsaki kmečki hiši, pri vsakem delavcu, ker namen „Štajerca“ je, da se zboljša bodočnost. Sedaj veste kaj je in kakšen namen ima „Štajerc“. Toraj delajmo za svoj list, naročajmo, razširjajmo, in priporočajmo „Štajerca“! Ako bo „Štajerc“ napredoval, se nam ni bati pogina, kajti klerikaleci, naši najhujši sovražniki, hirajo in bolehajo. Mi pa gremo naprej! Geslo bodi „Viribus unitis“! S združenimi močmi! Kod neustrašeni naprednjaki pozdravljam Vas vse skupaj prijatelje in sovražnike Vam udani Matijas Pochera v Račjem.

Iz Planine. Živijo Cilka! Sedaj bodeš pa le mogla iti iz farovža, ki so te že gospod provizor preveč siti in so ti dali „Laufpas“. Tega ti je že bilo davno treba. Gosp. provizor v resnici ni toliko zaslužil, da mora zavoljo tebe toliko preslišati! In to samo zato ker se po trgu tako reči bahaš ki še resnica niso! Toraj ven z njim, gosp. provizor! Takrat boste vendar imeli mir, ako pa ne, Vam pa še ne damo miru, bodena pa še kaj lušnega povedali. Pa mislimo da se boste dobro premislili in to storili, kar je lepa in prav. Saj vidite da pri Vas za drugo ni kakor za pohujšljivost mladega ljudstva. Zberite si raje bolj stare kuharice, kakor jih imajo in morajo imeti c. k. orožniki. Za danes „z Bogom“.

Šmartin pri Slovenjem Gradcu. predragi Štajerc, tudi jaz Te prosim za mali prostotek, da Ti naznanim naše klerikalne agitatorje, kateri so ob času volitev hodili od hiše do hiše, komaj najpotrebnejši berači, in volilce prona naj volijo klerikalnega kandidata Robiča. Neki privandranec iz Pustegore, ki rad alihi na imo Drčaj, je šel h kaplanu po Robičeve plakate in jih že med potjo pri hišah na okna prilagajal. Pri tem delu mu je pomagal tudi njegov sin, ki jo je pa prav pošteno skupil. Drugi klerikalni agitator in farški podrepnik je bil neki Naost, ki je manj zavednim volilcem, trgjal iz volilne listke in na-nje zapisaval klerikalnega kandidata Robiča. Zaradi tega se je moral po sodnijah zagovarjati in bo tudi prav postalo kašo pihal. Nič boljši ni bil neki Kebrov Franček, ki se je imenoval vodja Golavobuških fantov, čeravnoga sovražijo kakor črno vrano. Tudi ta klerikalček je pisal volilcem na njih listke z besedama Robiča. Zato tudi njemu kaša ne odide. Ti mladobobci so bili kar naravnost nasilni in so le z zvijačo še toliko glasov nabrali. Pa mi napredni kmetje smo volili edino le našega de-

načina Ježovnika in smo nasprotnikom strogo puzili na prste.

Sv. Lovrenc pri Knitelfeldu. V tukajšnji pekarji sta delala dva pomočnika. Mlajši je že daljša časa nato pazil, da bi svojemu starejšemu tovarišu Valentinu Krambergerju iz Sp. Velikne pri sv. Rupretu v Slov. Gor. poškodovano zdravje ali pa ga celo umoril. Nastal je med njima prepir. Mlajši vzame 12 cm dolgi nož in ga hoče zasaditi v svojega tovariša. Rešil je zadnjega gospod, vendar pa trpi silo bolezen vsi strahu in jeze. Hudobnež že sedi pod ključem.

Iz Dobja pri Planini. Dobili smo sledeči predčni popravek po § 19, katerega objavljamo le zato, ker hočemo pribiti lažnivost tistega Vurkelca, ki se ne upa pred sodnijo, ker bi se mu tam še marsikaj dokazalo. Ta popravek se glasi: V amisu § 19 tisk. zakona zahteva podpisani župni urad, da sprejmete sledeči popravek s odrom na Vaše poročilo: „Iz Dobja pri Planini“ v št. 26., dne 30. junija 1907. 1. Ni res, sem Vinkelc se je iz prižnice plaval, kateri se bo Korošca volil ne bo kristjan, bo storil velik greh itd.“, res pa je, da nisem Korošca pred volitvami v cerkvi nikdar javno imenoval. 2. Ni res, da sva „temni noči špacirala in špajala z Maliko“, in da sem jo drugo jutro „pustil k sv. obhajilu pristopiti brez preje opnavlne spovedi“, res pa je, da tega nisem storil. 3. Ni res, da baje nisem „hotel na smrt bolanega starega moža iti previdet, in je potem umrl brez sv. zakramentov“, res pa je, da zaradi moje krivde ni še nikoli nobeden umrl brez sv. zakramentov. 4. Ni res, da sem „dal neki pošteni čeni sedež v cerkvi samo iz hudobije izterjati“, res pa je, da samo iz hudobije nisem dal izterjati nobenega sedeža a cerkvi. Kn. šk. župnijski urad Dobje, dne 8. julija 1907. Jernej Vurkelc župnik.

Opomba: Nesramnost tiči v tem, da pošilja Vurkelc to čekarijo kot „uradni“ popravek. Hudinja, kaj pa briga knezoškofijski župni urad v Dobju, ako, „špacira in špaja“ Vurkelc svojo Maliko? Torej bi bila „uradna zadeva“? Tudi se v Vurkelcem ne bomo prepirali, ali je izterjal ubogi ženi cerkveni stol iz hudobije ali pa iz drugih vzrokov in iz hudobije. Vurkelc naj se raje skrije!! Očitati smo mu že druge stvari in njegove nesramnosti mora biti enkrat konec! Mi bi ne smeli k temu popravku napraviti nobene opombe. Ali — toži nas, lažnivi Vurkelc in sodnija bode odločila kdo ima prav!

Loka pri Kozjem. Prevorski farani imajo mladega podučitelja, katerega moramo malo psovati. On ni čvrstega zdravja, zato se rad spreha. Sprehajajoč bere časnike, po „Stajercu“ pa hudo udriha. Govori tudi: nam se spodobi, da se spočitujemo; kmet pa naj le dela, da dobi tulje. Radi delamo kmetje, „Stajercu“ pa nam pri temu pomaga in ga čitamo z dobrim srcem ter velikim zaupanjem. Ali vsak drug stan naj stori istotako kot kmet svojo dolžnost. Omejitvega gospoda pa vendar tudi kmetasko delo veselji; komaj mine popoldanski poduk in že teče — koruzo okopavati... Toliko za danes v posvarilo!

Divja vas v Šmartnu pri Slovenjgradcu. Kakor jari kuščar in razkačen puran, če mu pokažeš rudečo cunjo, divjal je naš vse časti vreden fajmošter Lenart četrto pobinkoštino nedeljo na prižnici. Kričal je: „Prinesite denarje, potem pa me le dajte v cajtinge“. Z vratmi je treakal, da se je tresla cerkev, pri daritvi sv. maše pa se mu je bliščal obraz same pobožnosti in bogaboječ vnosti, kakor bi bil s sajami lakiran. To sicor ni lepo; ne po lutrovo in ne po turško! Gospod nadžupnik! Mi Šmarčani smo vsajni omikanih, priljudnih za božjo čast vnetih duhovnikov, kakor so bili vaši predniki, ne pa razsajačev in divjakov. Oznanujte nam besedo božjo, razlagajte nam sv. evangelij, učite nas krščanski nauk, potem vas bomo radi poslušali, radi ubogali in pa radi imeli. Vaše krante in neslanosti pa obdržite za se, za vašo kuharico in vaše hlapce, kateri so tistih že vajeni; pri nas ne opravite s hujskanjem, šinfanjem in obriranjem faranov nič več. Če ne bote mirovali vam bomo kmalu hrbet pokazali. Tudi ne morete več razločevati kaj je cerkvenega in kaj farskega. Možnarje na Ilomcu ste pobrali, če ravno so jih kupli šmarški fantje. Cerkevni

denar, ki se skupi na Ilomcu za točenje vina in pivu in je določen za cerkvene potrebe; na Ilomcu ste po dohtarju zgulili od cekmeštrov; homsko cerkev pa zaklenili, da ne more špenglar vturniti in popraviti po strelci napravljene skide. Le tako naprej in kmalu vam bodo pokazali vsi cekmeštri figo. Mislite, da so cekmeštri samo za to, da bi ob nedeljah in praznikih dregali s škrebjelco ljudi pod nos in nimajo drugega dela in pravic, kakor da se vsako leto enkrat podpisajo na računse pole, katerih še ves čas kar ste tukaj, niste komu pokazali ali pa v pregled dali?! Nekdaj smo imeli v Šmartnu kaso, od katere je imel župnik in cekmeštar vsak po en ključ! Kam je le prišla tista kasa? Če pa hočete imeti vse sami, pa pojdite v nedeljo sami pobirat ofra, ali pa pošljite vašega Jirga. Kdo pa se je na Telovo pri nas jokal? Gotovo vaša lepa, rudečenosa hubarca, ko vas je vidla tam pri kapeli na polju tako ginjenega na sv. Lenartu sloneti. Svetujemo vam tudi, da pustite lintvorta na miru in se ne vtikate preveč v naše posvetne stvari, drugače bomo v Poljčanah prašali, kateri veter vas je tam o polnoči vzdignil in v Šmartin zanesel. Tudi bomo Poljčance za tisti recept prosili po katerem so se vas tam doli znebili. Lintvort.

Novice.

Visoka čast je doletela ponižnega našega „Stajerca“. Prvaši listi poročajo, da je interpeliral poslanec Benkovič s svojimi ednakovrednimi tovariši ministra zaradi „nepostavne pisave „Stajerca“... Ko bi takrat mi sedeli v zbornici, ploskali bi Cvenkaniču na vse pretege. Tako smo se pa v uredništvu smejali, prav iz srca, smejali da bi nam kmalu trebuh popokali. Prvič je že to smešno, da si upa Benkovič govoriti o postavi. Tisti Benkovič je to, ki je bil izvoljen edino z najhujšim švindelnom svojih črnih pristašev! Tisti Benkovič je to, ki računa v bogemu kmetu za 6 vrtic v pismu 3:60. K ali celo 4:60. K! Tisti Benkovič je to, ki razglasuje v svoji cunji „Posavska straža“ brezobzirni boj kot naprednjake, akoravno je ta boj kot po postavi prepovedan! Ta Benkovič govori o postavah... No, mi še nimamo njegove slavne „interpelacije“ v rokah, torej tudi ne vemo, kako in ne kak način je naša gal ta brežiški advokat ministre. V kratkem dobimo to „interpelacijo“ in potem bomo našim prijateljem že povedali, kaj vse si upa to človeče. Pravijo, da piše „Stajercu“ nepostavno. Hm, hm! Res ne moremo pomagati, ali naša dolžnost je, da odkrivamo vse nepostavne lumparije prvaško-klerikalne gospode. Ali smo pisali „nepostavno“, ker smo povedali, kaj je uganjal Hešič z otroci, kako je kradel župan v Turškemvrhu, kako si dela Benkovič račune in kako so črnhu aleparili pri volitvah... Ako je to vse nepostavno, zakaj nas pa niso „konfirirali“ in zakaj nas pa ne tožijo? Vemo, zakaj se gre tem ljudem. Ne dopade jim, da jih ne prijemajo z „glace“-rokavicami, da ne govorimo lepo kot nežne „jungferce“, da povemo resnico odkrito in brez ovinkov. Pregrbo jim pišemo. Ali — roko na srce! Kdo drugi je pričel s psokami kakor črni časopisi? Kdo rabi laž in obrekovanje in infamijo v politični borbi, ako ne črni časopisi? Zakaj se je skrtil Benkovičev list za kranjske in „Mir“ za ljubljanske porotnike? Ali piše na celem svetu sploh kakšen list tako poldlo in surovo, tako lažnivo in hinavsko o kakor klerikalne cunje? Brigajte se za se, črni gospodje! Brigajte se za svoje smeti! Narodite vašim plačanim pisacem, naj si priučijo od nemških listov poštene pisave in — dobro bode za vse! Dokler pa bode s palicami po nas udrihali, toliko časa bijemo s poleni nazaj... Sicer pa se ne jezimo čez Benkovičove komedije. Iz srca mu privoščimo njegove neumnosti, ki jih dela kot poslanec, katerega se ne more za ušesa pred sodnijo privleči. „Dummer August“ grof Sternberg in prismojeni Freal sta dobila tovariša v osebi — Benkoviča. In to nas veselilo.

Prečez „birjo“! Pošteni in splošno spoštovani kmetijski posestnik nam piše te-le vrstice: Približuje se čas toliko zaželjene žetve in že se po farovžih krpajo žaklji za „birjo“. Tako, dragi kmetič! Celó leto si se žejen in lačen

od svita do pozne noči ubijal s tvojimi in živino na polju, trepetal si pred vsakim črnim oblakom, jok in stok tvojih otrok spremljal je „šibo božjo“ — točo, raz prižnice pa si na dan počitka, na dan, ki je posvečen tvojemu trodinemu Bogu, ališal vse drugo, nego božjo besedo. Psovke najrše vrste padale so vso leto po napredno mislečih kmetih, prokleti so bili šestokrat podučni spisi, posebno proklet pa je bil vsak bralec našega domačega kmečkoga lista „Stajerca“; ja celo farsko podivjanje je dospelo tako višino, da je dušni pastir celo na smrtni postelji delal razloček med brezposojnimi podrepniki in med poštenimi dostikrat izglednimi naprednjaki. Ob času državno-zborskih volitev stali so z malimi izjemami naši duhovniki na kmetu sovražni strani, niso nam privoščili, da si izberemo pridne krščanske kmete za naše poslance, ne, vsiljevali oziroma tudi vsilili so nam financerje, hofrate, advokate in poželjive, častilakomne pope, akoravno so bili naši kandidatje boljši kristjani nego od žene ločeni hofrat e compagnia bella okoli črne sklede. Sedaj dragi kmečki trpin, pa pride čas, ko pridejo poslanci župnika, gospod kaplan, mežnar, organist, farovski hlapec, farovski pastir in farovška kuharica v žitno „birjo“. Vsa ta druhal kaže zdaj ljubeznjive nosnice, spreminja oči proti nebu, kakor najčistejši svetnik se ti prilizuje z vso farizejsko hinavščino, samo da od tebe izsesa koliko največ mogoče žita in zrnja. V največih slučajih nima ta peklarska banda nobenega postavnega dovoljenja ali vzroka, „birjo“ pobirati; mi vprašamo torej našo javno oblast, gospode orožnike in druge merodajne osebe, zakaj ne aretirajo blagosovljenega berača, ali njegovega trogerja, kakor aretirajo kakega „vandrovca“ ali kako staro onemoglo babico-peklarco? Torej red gospodje, — pred postavo smo vsi enaki. Napredne g. župane in vse naprednjake pa prosimo, naj delajo na to da se ta pijavka našega gospodarstva odstrani. Naznanite vsak slučaj okr. glavarstvu in zahtevajte nujno rešitev; pokličite orožnike in zahtevajte, da napravijo red! Okrajna glavarstva pa nujno prosimo, naj prepovejo uradnim potom to ljudsko izkoriščanje. Kaj je po mestih za vbojo ljudstvo loterija, to je na deželi farovž! V mestu znosijo ubogi trpini vse v loterijo in upajo na ta način pridobiti časno srečo, medtem ko na deželi oče, sin, hčer in mati nosijo in nosijo v farovž, samo da bi postali večno „srečni“. — Kakor on navadno ne dosežejo z loterijo časne sreče, tako tudi ti kmetič ne dosežeš tem potom večne sreče. Loči farja in njegove pristaše od cerkve in od Boga, potem si bo tebi sama pot pokazala. Sam Bog je rekel: daj Bogu, kar je božjega, in cesarju kar je cesarjevega! Pšenica, koruza, predivo, jajca, vino, klobase, svinjina, prašiči, kobile, teleta in krave, katere pobirajo nenasitni popje, niso farji pripravili; torej to ni farsko! Pripravila je vse to tvoja družina s teboj, mož, žena otroci, hlapec, dekla in „taverharji“; tam daj po zmóžnosti pravico, plačaj zaostali davek, zavarovalnino, obresti in dolgove, bodi pošten, bogaboječ, stori tvoje cerkvene in posvetne dolžnosti, bodi dober sosed in usmiljen proti revežem, — in zagotovim ti, da dosežeš časno še bolj gotovo pa večno srečo! Najtežji odgovor bodo dajali enkrat oni poželjivi, nenasitni farji, ki celo leto v cerkvi in zunaj nje fehtajo, samo da svoji poželjivosti strežejo, ubogega reveža pa neusmiljeno napodijo, ako jih prosí za dar Božji... Nekateri, posebno premeteni župniki oznanijo, da bo „birja“ za vremenske maše (od sv. Jurja do sv. Mihela vsak petek); drugi pravijo, da je za „sv. hostije“. Toraj za približno 20 tih sv. maš, koje imajo itak dolžnost brati in pa za par kil pšenične moke je „birja“ potem opravičena?! To je naravnost nesramno! Te maše naj se, če jih želite od posameznikov, plačajo; moka naj se vzame na cerkveni račun kakor olje in sveče, beračenje pa se mora nehati! Sramujte se, lakomneži. Vaši podrepniki v državnem zboru vtaknili so vam še le pred nekimi meseci velikomilijono v kravega ljudskega denarja v Vaš nenasitni žakelj! Kaj hočete še sedaj kot berači pred durimi ubo-

gega „oferja“, kaj pred kočo revnega viničarja, kaj pred hišo bolanega delavca, kaj pred hišo manjšega in večjega kmeta, ki ima svojih dovolj za jesti, ne pa da pri njim obzirata še vi! Pri vsaki nedeljski sv. maši se pobira, vsaka sv. maša se mora že po zvišani ceni plačati, (seveda vse je dražje, morajo tudi besede, koje govori namestnik Božji pri daritvi sv. maše — dražje biti) vsaki krst, vsaki pogreb, vsako zvonjenje, in vse moramo plačati istemu, koji ima že itak lepo mesečno plačo, in potem nam pa še pride pod praj kot berač. Proč z vso fehtarijo, proč z vso birjo, proč z farškimi in kaplanovimi obiski, ker tudi oni dostikrat ne popošujejo blagostanje kmetске hiše, posebno ako imas mlado ženko ali pa nežno hčerko, kje pa bi še birja zares ne bi bila odkupljena! **Storite, da se plača enkrat za vselej.**

Iz Spodnje-Štajerskega.

Roblek in Ježovnik delujeta prav pridno za — prvašo dohtarsko stranko. Vso upanje naprednih kmetov je bilo z druženo na ta dva neklerikalna poslanca. Zdaj pa so kmetje zopet varani, kajti dohtarji prvaške stranke zlorablajo ta dva poslanca v svoje namene. Povedali smo že, da sta interpelirala Roblek in Ježovnik zaradi uradnikov. Zdaj sta interpelirala zopet zaradi „sestavitve senata za osebne zadeve pri c. k. okrožni sodnji v Celju“. To je škandal! Roblek in Ježovnik, — kdo vaju je poslal v državni zbor? Neodvisni napredni kmetje! Vi dva pa zastopata edino interese uradništva in prvaško gonjo dohtarčkov. Konstatiramo pred vso javnostjo sledeče: 1. Roblek in Ježovnik sta izdala svoje volilce, ker sta vstopila v klerikalno-hrvatski klub. — 2. Roblek in Ježovnik sta izdala kmete, ker delujeta edino za uradnike prvaškega mišljenja! — 3. Roblek in Ježovnik ne storita ničesar za gospodarsko zboljšanje svojih volilcev. Mi zahtevamo v imenu pretežne večine volilcev teh obeh poslancev, da se držita, kar sta objubila in se ne brigata za stvari, ki nas ne bolijo. Pustita Korošcu in njegovim trahantom politiko stranišnih napisov, — vidva pa imata sveto dolžnost, da delata za kmeta. Drugače vaju smelo imenujemo izdajalca ljudstva.

Benkovič na skrivnih potih... Poročali smo svoj čas, kako je fabri iral slavnoznani dr. Benkovič in prijatelj „Štajerčev“ častno občanstvo za sodnika Sittarja, ki zopet na sodnji za Benkovičevo pisarno agitira. Zdaj hodi Benkovič zopet po skrivnih potih. Vsi župani v brežiškem okraju so dobili te dni dvoje pisem, ki sta spisana od itak znanega Agreža in podpisana od novepečenega poslanca dr. Benkoviča. Prvo pismo se glasi doslovno tako-le:

„Brežice, dne 28./6. 1907. Velečenjeni gospod župan! V imenu dobre stvari Vas prosim, da podpisete priloženo vlogo kot župan in pritisnite na njo občinski pečat, ter nemudoma odposljete na c. k. finančno deželno direkcijo v Gradcu. Priporoča se da povzročite poprej v obč. odboru dotičen sklep. Z odličnim spoštovanjem Dr. Ivan Benkovič, državni poslanec.“

Čitatelji že vidijo, da se gre tukaj za „dobro stvar“, to se pravi: za hinavsko, zahrbtno akcijo, ki naj bi veljala potem za „ljudski glas“ in ki naj bi škodovala gotovim ljudem, koristila pa Benkovičevim petolizcem. In res, dotična vloga, ki jo naj bi vsi župani podpisali in finančni direkciji odposlali, se glasi tako-le:

„C. k. finančna deželna direkcija v Gradcu. Podpisana občina zavrača časninarske napade na gospoda c. k. davkarja Simona Wutt in c. k. davčneega kontrolorja Rupreta Brovet, oba v Brežicah, kot popolnoma neosnovane, spustožeč njiyu nepristransko uradovanje, jima izreka neomejeno zaupanje in odločno protestuje zoper vsakotero spremeneitev narodnega posestnega stanja v statusu davčnih uradnikov v Brežicah, posebno z ozirom na to, da je za 97% slovenskega prebivalstva v brežiškem okraju itak premalo slovensčine popolnoma večjih uradnikov pri navedenemu davčnemu uradu. Občina, dne 28. junija 1907.“

Zdaj se pač razumemo! Gre se za Wutta in Broveta, obadva huda pristaša klerikalne stranke in zagrižena nasprotnik naprednjakov. Benkovič hoče preprečiti, da bi se Brovet kam drugam prestavil, kakor je to baje že določeno. Obenem se hoče preploviti brežiški urad s prvaško-fantičnimi uradniki. Davčni urad v Brežicah ima 6 uradnikov; vsi so slovensčine zmoini, prvi

trije so rojeni Slovenci, ostali pa Nemci. Benkoviča to bode in zato je prišel s to zahrbtno jezuitsko pisarijo. Benkovič hoče direkcijo nalagati in zlorablja v ta namen župane brežiškega okraja. To zahrbtno hujskanje se mora enkrat nehati! Sramotno je, da se poslužujejo naši nasprotniki tako umazanih sredstev. Izpogovorili bomo o celi zadevi še več zanimivega. Kajti čeprav hodi Benkovič po skrivnih potih, vkljub temu ga zasačimo pri vsakem koraku...

O župniku lješcu iz Sv. Bolfenga, ki sedi v preiskavi zaradi oskrumbe in napeljavanja h krivi prisegi, nam piše kmet iz Žalca: Ko je bil lješci kaplan v Žalcu nganjal je tam ednake stvari. S sladkimi obljubami je poklacional opetovano mladoletne deklice k sebi. Neki okroglo 14 let stari deklici, je dajal v svoji sobi v kaplaniji posebni poduk v veronauku. Ali hotel je sedeti vedno na istem stolu kakor deklica in nganjal nepopisne burke z otrokom. Končuo so padle starišem dile raz čela in deklica ni smela več — na privatni poduk v kaplaniji. Res čudno je, da je oblast toliko časa trpela počenjanje tega človeka...

Proti ptujski pošti rogovilijo prvaški listi vedno iz novega. Seveda kričijo vedno „v imenu naroda“, čeprav je narod popolnoma zadovoljen s pošto, in hujska le par pobalinov. Glavni prvaški rogovileži na pošti so neki Škerbešek iz Hajdine, neki učitelj, ki pride pijan kot kanon na pošto in minoritski mežnar, o katerem govori ves Ptuj, da ni v glavi posebno jasen. Jezijo se ti ljudje, da je bil prvaški Zemljak prestavljen. In s strupenimi napadi hujskajo potem v svojih cunjah. Enkrat se zna enemu teh hujskačev že kaj pripetiti, na kar bode pomnil!

„Koštrun-birt“ Gajšek v Poljčanah se je raztogotil in nas opoval v „Fihposu“. Žal da nimamo v tej številki prostora, da bi mu primerno odgovorili. Ali storili bomo to prihodnjič in povedali, kako je „deloval“ Gajšek „za vero“ pri vlakih v Marija Celje, „za dom“ pri kupčiji z živino in „za cesarja“ z goljufijo s crkjeno živino. Torej pripravite se, „koštrun-birt“, prihodnjič slišite resnico!

O učiteljsko-farškem škandalu v Žujsmu smo dobili dopis, katerega objavimo zaradi pomanjkanja prostora šele prihodnjič. Omenimo pa že danes, da je visel v Žujsmu zopet plakat, ki je označil pikantne afere učiteljic in Šebatovega Tončeta. Prihodnjič več!

Kje je ostal „očenaš“? Vsak kristijan dobro ve, da je učil Kristus „očenaš“ in je te tedaj najprva molitev. Iz mariborske okolice pa nam piše kmet-poštenjak: V Magdalenski fari Maribori so vslužbeni 4 duhovniki. Dve leti že obiskujem to cerkev, ali doslej še nisem čul moliti le enega očenaša. Pri vsaki maši se molí 4 „očenečene Marije“, očenaša pa ni slišati. Istotako je v podružnici pri sv. Frančišku. Tam se bere letno 120 maš, ali nobenega očenaša ni slišati. Ali so postali sedanjí duhovniki „prenobel“, da bi molili tisto, kar je učil sin nacarenskega mizarja, ki je bil obenem — božji sin?!

Zopet prvaška štacuna na bobnu. Komaj so zaprli slavno štacuno v „Narodnem Domu“ v Celju Karol Vanič in že se poroča o novem konkurzu. Prvaška štacuna Milana Hočevar je prišla v konkurz in je baje 150 upnikov.

Okrajni zastop v Rogatcu. Na mesto pokojnega člana g. Franc Horwatha je bil izvoljen v okrajni zastop dne 4. t. m. g. direktor Pürker iz Kostrivnice.

Letni živinski sejmi na Štajerskem. Dne 20. julija v Peggavu, okr. Frohnleiten; v Arvežih**; v Vitanju**; okr. Konjice; v Loku**; okr. Šmarje pri Jelšah; v Waltersdorfu**, okr. Hartberg; o Wenigzellu, okr. Vorau; pri Sv. Marjeti na Pesnici**, okr. Maribor; pri Sv. Marjeti na Dravskem polju*, okr. Maribor; v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Marjeti**, okr. Gleisdorf. Dne 22. julija v Oberortu, okr. Bruck; pri Sv. Heleni, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ivnicah**; v Gross-Steinbachu, okr. Fürstenfeld; v Köflachu**, okr. Voitsberg; pri Sv. Magdaleni, okr. Hartberg; pri Sv. Juriju*, okr. Judenburg; v Unzmarktju, okr. Judenburg; na Malih Rodnah,

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

okr. Rogatec; v Wildonu**; pri St. Lambrechtu okr. Neumarkt; v Oberwölzu**. Dne 23. julija Ormožu (svinjski sejem); v Müllnu*, okr. Neumarkt. Dne 24. julija v Pöllavnu*, okr. Neumarkt. Na Ptuj (sejem ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozeje; v Götzendorf**; okr. Oberkrain; v Mariboru*. Dne 25. julija v Turnavu, okr. Afenz; v Gornjem gradu**; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Lankowitzu, okr. Voitsberg; v Ligist**; okr. Voitsberg; na Keinalpi**, okr. Frohnleiten; v Friedbergu; v Kaindorfu**, okr. Hartberg; pri Sv. Jakobu v gozdu, okr. Vorau; v Ljubanu (Gor. Štaj.); na Lazniku, okr. Rottenmann; v Slovenski Bistrici**; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu*; pri Sv. Katarini na Ottnecku**, okr. Weiz; Sv. Vrbanu**, okr. Ptuj; v Čermažišah**, okr. Rogatec; v Kozejm**; v Lipnici**.

Prihodnji Ožbaldov sejem v Ptuj ki je obenem letni sejem s konji, živino ter lesom, se vrši na ponedlek 5. avgusta t. l. Vsled tega odpade prvi mesečni žvinski sejem dne 7. avgusta in se vrši isti dan svinjski sejem.

Svinjski sejmi v Ptuj se vršijo dne 24. in 31. julija.

Sejem z žrebetami. Novi veliki sejem z žrebetami v Ptuj se vrši sledeče dni: 4. in 18. septembra, 2. in 16. oktobra, odnosno tudi 6. in 25. novembra tega leta. Žrebeta, ki se jih pripelje na ta sejem, so oproščeni plačila milnice (Maut) in štantnine (Standrecht). Opozorjamo posestnike na te velevažne sejme!

Prodaja „Štajerca“ v Radgoni. G. Semlitsch v Radgoni je pričel z razprodajo našega lista. Isti sprejema tudi inzerate kakor naročnina. Priporočamo to trgovino najtopleje!

Izpred porote v Celju. 10. julija se je imela zagovarjati 29 letna Helena Mencinger iz Turškega vrha zaradi detomora. Porodila je 11. maja v nekem gozdu otroka ter ga takoj s čevlji umorila. Potem je mrliča na nekem dvorišču zagrebla. Obtoženka je vse priznala. Vkljub temu so porotniki stavljeno vprašanje zanikali in je bila Mencinger oproščena. — Pisar Franc Skaza iz Šmarja pri Jelšah je dolgo časa sleparil v službi. Vzel je namreč iz aktov koleke in jih prodajal, denar pa zapil. Mladenič je pri sodnji vse priznal. Vkljub temu pa so porotniki vprašanje zanikali in je bil Skaza vsled tega oproščen. — Dne 9. t. m. sta se imela zagovarjati delavca Janez Klainošek in Franc Sevir iz Vredrežja. Fantje so se sprli 15. aprila v gostilni g. Gobec v Ponikvi. Obtoženca sta potem napadla nekega Kresnika s poleni in ga ubila. Obsojena sta bila vsak na 15 mesecev težke ječe.

Strake in kokoši. Janez Hanžel zidar in njegova žena Marija, krčmarica v Spodnji Hajdini, imata zelo rada pečene piščance. Krada sta kakor strake, — kradla kokoši, da je bilo veselje. Dne 29. marca sta ukradla 12 kokoši in 1 petelina, 28. marca 4 kokoši, 30. marca več orodja in isto noč 4 kokoši. Parček bode sedel 3 mesece v ječi.

Utonil je pretekli ponedlek v Ptuj neki pionir. Imeli so vaje in revež je padel v vodo ter se ni mogel več rešiti. Malo več pažnje bi bilo pač treba pri teh vajah. Človek je vendar vedno človek, tudi kadar nosi — vojaško enkrpe.

Strela je udarila v Pirichovo hišo na Majškem vrhu v Halozah. Užgala k sreči ni, pač pa je hišo poškodovala.

Ogenj. 9. t. je udarila strela v klet posestnika Vtičana iz ormuške okolice. Poslopje in več vina ter sodov je pogorelo. — 8. t. je udarila strela v hišo posestnika Hovnikarja v Gaberju pri Šoštanju. Hiša je pogorela. Posestnik je obenem rudar in dela zdaj na Pruskem.

Otrok zgorel. V sv. Krištofu pri Laškem se je igrala 8 letna Marija Golub z užigalnicami. Pri temu se je vnel ogenj, otrok pa je pridobil take rane, da je čez par dni umrl.

Iz Koroškega.

Ljubljanski „Mir“ odgovarja na znano poili način na našo vprašanje glede političnega nastaranja orglarja in poslanca Grafenauerja. Na vse te duhovniške psovke, ki odkrivajo le moralničn i b a n k e r o t opijanjenega in podirjenega političnega farštra na Koroškem, — n a b o d e m o o d g o v a r j a l i, d o k l e r s e s k r i v t o „glasilo koroških Slovencev“ za krajnske klerikalne porotnike. Kar pišejo notorični lažniki

in ob...
to na...
„Mir“...
Torej...
čudno...
vstopi...
res te...
veseli...
in pos...
dati j...
ranju...
temve...
fenace...
in p...
druga...
in mr...
2...
se zag...
polka...
nemšk...
Oj ti...
„proti...
je Av...
v prej...
„patri...
„narej...
kom i...
za lan...
do src...
„j...
lite ve...
in bal...
boj n...
nišk...
treba...
pečjo...
klami...
Pome...
I...
napad...
Naštel...
sledeč...
ne po...
tako j...
o svo...
so plo...
vorna...
Z...
med...
hujska...
vulgo...
seveda...
je žali...
je me...
60 K...
znesku...
vsem...
H...
kem p...
skači...
postal...
Ehrlic...
kem t...
kakor...
deveta...
hujska...
P...
lovcu...
je bil...
je ime...
akega...
bil dr...
vršila...
Höfbar...
čas ob...
„farja...
in je...
Q...
je sta...
večneg...
Jeseni...
okrene...
vozov...
pa se...
objub...
njegov...
alanci...
D...
ki je...
15.00...
G...
Otrok

dvokovalci ter njih plačani „tintenkuliji“,
 na pusti hladne. Pribijemo le, da trdi
 Grafenauer ni v nobenem klubu.
 divjak! Dobro, veseli nas to. Sicer je
 da so pisali vsi slovenski listi, da je
 Grafenauer v „jugoslovanski“ klub. Ako
 tega oficijelno ni storil, potem nas to le
 Šs bolj pa bi nas veselilo, ako bi orglar
 poslanec enkrat označil svoj program. Pove-
 je treba, kakšni stranki, kakšnemu nazi-
 in nuenju pripada! Pa ne s psovkami,
 z resnimi besedami. Klerikalec ni Gra-
 fener, kajti drugače bi šel in poljubil pokorno
 pominžno Šašteršiču roko. Liberallec ni,
 če bi se vsedel poleg Hribarja. Krop ni
 čista voda tudi ni. Kaj si torej, Grafenauer?
 Zaradi nemške veselice v Sp. Dravogradu
 razgajajo prvaški listi v godbo c. in k. paš-
 ta št. 17 iz Celovca, čes da je igrala „vse-
 stika, naravnost protiaavstrijske“ pesni...
 v nemščini! „Wacht am Rhein“ je torej
 avstrijska pesen. Zakaj? Ali zato, ker
 letinja že leta in leta z Nemčijo in Italijo
 potrebni trozvezi?... Sicer pa je ves ta
 izročilni rumel“ prvaških časnikov malo
 „komedijantovski, hinavski. Vam prva-
 in klerikalec je za Avstrijo toliko, kakor
 škanski eneg. Saj ste vendar panslavisti
 oca. Saj sanjate vendar o novi „Iliriji“,
 „jugoslovanski državi“! Saj si že-
 vendar z družnje s srbskimi kraljemorilci
 Balkanskimi banditi! Saj je vendar ves vaš
 naprjen v uresničenje večne duhov-
 te nadvlade! „Patriotje“ ste, — kadar
 denuncirati nemškega sosedu. Za
 doma pa se požvižgate na Avstrijo in de-
 vate v eslovanske, izdajalske besede.
 nastajate pred lastnimi durmi!
 Duhovniška izobrazba. V zadnjem „Š Miru“
 selski duhovnik tamošnjega učitelja.
 ali smo v dotičnem prav katoliškem članku
 bele psovke: „norec“, „šolmašter“, „ga pes
 povoha“, „nemčur“, „pob“, itd. Prosimo,
 piše rimsko-katoliški duhovnik
 svojem bližnemu! Einspieler in Podgorc, to
 glodovi vajnega dela! Zato sta vidva odgo-
 ra za tako podivjanost.
 Zopet obsojeni klerikalec. V Labudu je bil
 zadnji volitvami najboljši agitator za
 kaplana Walcharja neki Jos. Krusch,
 Baumgartner. Mož je pri svoji agitaciji
 lagal, da se je kar kadilo. Med drugim
 tudi posestnico Katerino Hamusch. Zato
 moral pred sodnijo za odpuščenje prositi,
 K družstvu „Südmark“ in sodnijske stroške v
 98 K 36 h plačati. Tako naj se zgodi
 nam črnim lažnivcem!
 Hujskaci — avanzirajo! Razmere na Koroš-
 postavljajo vedno bolj čudne. Največji huj-
 prihajajo naprej in avanzirajo. Zdaj je
 stal znani prvaški duhovnik dr. Lambert
 knezoškofijski dvorni kaplan. Na Koroš-
 bodo razmere kmalu tako daleč dozorele,
 na Štajerskem. Vera postaja duhovščini
 briga, glavna stvar pa ji je politično
 pakanje.
 Prizivne razprave. Prizivno sodišče v Ce-
 razpravljalo te dni o sodbi, s katero
 bil obsojen dr. Messiner na 50 K globe, ker
 imenoval farški „Josefverein“ za „nekrščan-
 sga“. Sodišče je razveljavilo prvo sodbo in je
 dr. Messiner tedaj oproščen. Isti dan se je
 šla razprava o prizivu urednika g. Maier
 od „Landeszeitung“. Urednik je bil svoj
 obsojen, ker je imenoval župnika Snediča
 „farš“. Tudi to sodbo je sodišče razveljavilo
 je bil Maier-Höffern oproščen.
 Od koroških železnic. Poslanec Dobernig
 vabil te dni na ministra vprašanje glede
 tega pomanjkanja vozov na železnici Celovec
 senice. Res je potrebno, da se tu nekaj
 stene. Izletnikov v Rožno dolino je vedno več,
 vov pa vedno premalo. — Poslanec Nagele
 se že zavzema za železnico, za katero je
 bil delovati in ki bi bila v veliko korist
 njegovemu okraju. Tako delujejo napredni po-
 Grafenauer pa — se blamira!
 Dobrotnik. V Celovcu je umrl baron Seenus,
 je zapustil nemškemu šolskemu društvu
 1000 K
 Gad je pičil neko deklico v občini Šmerče.
 se nabaja v smrtni nevarnosti.

Z nožem je obsuval svojo nekdanjo ljubico,
 neko kelnerico pri Lesjaku v Porečah, njen čestilec.
 Bik je umoril 64 letnega hlapca Tomaža
 Zwischenberger iz občine Lipa.
 Nevihta v Labudu. 6. julija m. je divjala
 v Labudu nevihta. Posestniku A. Koplecku je
 ubila strela 2 in pol letnega konja in ima mož
 500 K škode.
 Bolnik zdravnika ugriznil. V Beljaku je ugriz-
 nil neki bolnik dr. Hocka, ko ga je ta ravno
 operiral. Dr. Hock je valed tega težko obolel.
 Strela je ubila na beljaški alpi (Villacher-
 Alpe) 4 konje. Škode je nad 2.400 kron.
 Po svetu.
 Fabrika zrušila se je v Filadelfiji. 40 oseb
 je bilo ubitih.
 Nesreča v cerkvi. V neki občini na Toskan-
 skem so blagoslovili nove zvonove. Ali komaj
 so pričeli zvoniti, ko so novi zvonovi doli padli
 in ubili več oseb.
 6 oseb strela ubila. V Nemet-Szent-Petru
 na Ogrskem je zbežalo pri nevihti 6 oseb v
 neko kočo. Strela je udarila v kočo in ubila
 vseh 6 oseb.
 Človeška beštija. V Lrovu (Galicija) je zve-
 zala krčmarica Sarah Spitzer svojo 6 letno
 hčerko in ji vlivala vroče olje tako dolgo v
 usta, dokler ni nesrečni otrok umrl.
 Kuga v Indiji je velikanska. V prvih 3 me-
 secih tega leta je obolelo nad 500.000 oseb na
 kugi. Od oktobra 1896 do konca 1. 1900 je
 umrlo v Indiji čez 403.700 oseb na kugi, od
 1. 1900 do 1905 pa čez 3 milijone oseb. To so
 grozne številke.

Za dom in družino.
 Tobakove konce (po domače „čike“) treba
 nabirati. Tobakov sok ali prah je namreč iz-
 borno sredstvo proti malemu mrčesu v vrstu.
 Konce treba posušiti.

Gospodarske.
 Poročilo o ptujskem sejmu. (Sejem s konji,
 živino in svinjami dne 17. julija 1907.) Vkljub
 deževnemu vremenu je bilo prignanih 222 konj,
 1.195 komadov goveje živine in 685 svinj.
 Trgovina je bila pri malo zvišanih cenah zelo
 živahna in se je skoraj vse prodalo.
 Gorje hiši, ki ima zapravljivo gospodinjstvo.
 Na „Brinjevem vrhu“ gospodari Tone Brbinc,
 mož najboljših starosti. Tonetovo posestvo je bilo
 še pred petimi leti, ko je umrla Tonetova mati
 Kata, eno najlepših v vasi. Niti krajcarja dolga
 ni bilo na njem, da, še celo nekoliko razposo-
 jenega denarja je imel Tone med sosedu. Danes
 pa je Tonetovo premoženje zadolženo, tako za-
 dolženo, da se oglasi dan na dan beričev boben
 na dvorišču. Vsi ljudje v vasi se čudijo, kako je
 moglo priti to tako hitro. Saj ni Tone ne pi-
 janec, ne igralec niti se ne oblači gosposko,
 niti ne hodi po nepotrebnem z doma. Priden
 pa je bil tudi Tone, kakor prava mravlja. Pa
 tudi ni Tone kak nazadnjak, kakor jih je v vasi
 celo število, ne, on čita kmetijske liste in knjige,
 kedarkoli mu dopušča prosti čas in se tudi
 ravna po tem, kar bere. In vendar gre njegovo
 gospodarstvo tako naglo rakovo pot. Vprašajte
 zakaj? Pa vam povemo. Tone Brbinc iznad
 „Brinjevega vrha“ bil je priden gospodar, toda
 bil je preveč popustljiv nasproti svoji ljubi
 ženi Urši. Urša, Tonetova žena, to vam je bila
 prava vaška pošta. O najmanjšem dogodku, ki
 se je vršil v vasi, znala je praviči Urša na dolgo
 in široko. Kakor po brzjavi seznanila se je v
 kratkem ne samo v spodnji, marveč tudi v
 gornji vasi, vse o čemur je dobila Urša sporo-
 čilo. Prav zato so jo najbrže imenovali tudi s
 pridevkom „Telegraf“. Urša je vedela včasih tudi
 za take dogodke, kateri se niso nikdar vršili.
 Na „Brinjevem vrhu“ bilo je nekako zbirališče
 vseh radovednih žena iz vasi. Posebno pogosto-
 ma si videl tu Nežo Klepetaco. Dasi je včasih
 Tone zarentačil na to ali ono babišče, ki mu
 je brez posebnega posla prihajalo v hišo, vendar
 ni to mnogo pomagalo. Pa je prišlo, ko se je
 prepričalo, da je Tone z doma. Kako bi pa ne
 prišle uboge ženi h dobri Urši, ki jih je tako
 rada postregla s kofetom, samo da se je za-
 mogla do dobrega nagovoriti. „Sedite botra,

sedite, da vam skuham malo kofe.“ „E saj ni
 čreba botra ne. Pa naj bo no, ker ste tako
 dobra.“ „Malka, teči brž po dva kila cukra v
 štacuno. Reci naj zapišejo, bomo že plačali. Eh,
 saj tudi kofeta je več malo; vzemi tudi en kilo
 kofe. Reci, naj dajo onega dobrega in ne takih
 smeti, kakor zadnjikrat.“ Tako se je navadno
 začel pogovor na „Brinjevem vrhu“, ko je prišla
 Neža v poseto, nadaljeval pa se je, dokler se
 niso zašlišali gospodarjevi klici na dvorišču.
 Mlada Malka pa je tekala v štacuno, kjer je
 dobila vedno zavitek bonbončkov. Sedaj je pri-
 nesla kofe in sladkor, potem je tekla po štruce
 belega kruha, potem po cikorijo, riž itd. Urša
 pa je kuhala svojim prijateljicam — vaškim kle-
 petuljam. Da ni šlo radi tega na „Brinjevem
 vrhu“ vse v najboljšem redu si lahko mislimo.
 Ne samo, da je Urša možovo premoženje preveč
 delila med svoje prijateljice, marveč s svojim
 klepetanjem zanemarjala je tudi gospodinjstva
 opravila. Po smrti Tonetove matere bila sta
 nered in nesnaga na „Brinjevem vrhu“ tako-
 rekoč doma. „Jaz ne morem vsemu kaj“, izgo-
 varjala se je Urša vedno nasproti Tonetu. Ko-
 likokrat je moral požirati Tone slino, mesto na
 pol kuhane večerje, katero je Urša po dokon-
 čanih „avdijencah“ v naglici napravila. Lačni
 prešiči cvilili so včasih tako, da jih je bilo sli-
 šati celo na drugi konec vasi, ker jih je Urša
 v svojih „dialogih“ popolnoma pozabila. Samo
 včasih so bili zadovoljni s svojo gospodinj-
 to. To je bilo večinoma taktak, ko je šel gospodar bolj
 daleč z doma in se je Urša nadjala, da ga ne
 bo tako brž domu. V takem slučaju si je mis-
 lila Urša: kaj se bom trudila s kuhanjem, pa
 je tekla v podstrežje ter zajela s košem precej
 globoko v kup turščice, katero je vrgla v pre-
 šiče korito. „Saj Tone ne bo znal za to“, si
 je pri tem mislila. Tudi kokoši, njene prijate-
 ljice, so morale včasih brez večerje spat. Pov-
 darjamo pa, samo včasih, ko je imela Urša po-
 sebno važno razpravo. No, Urša se je pa s to
 nemarnostjo sama kaznovala, ker ni dobila na-
 slednji dan v kurniku toliko jajc, kakor po na-
 vadi. In to je ona tako rada cvrla, oh tako
 rada! Zato pa ni štedila pri kokoših ne s turš-
 čico, ne z ajdo, ne s ovosom, ne s pšenico. Kar
 po poln lonec zrnja je vrgla na dvorišče. Seveda
 so pozobali večino tega zrnja vrabci, katerih je
 bilo na „Brinjevem vrhu“ velika čreda. Njim ni
 bilo treba tu ne orati, ne sejati a želi so vseeno.
 Zato je bil okoli „Brinjevega vrha“ pravi živ
 zav. Urša je bila, od kar je prevzela ona gos-
 podinjstvo, kakor pravimo, „odprta“ žena. Vse bi
 rada razdala. Ne samo vaše klepetulje, marveč
 tudi drugi ljudje so jo radi obiskovali. Kedar
 so prišle ciganke v vas, tekle so naprej h Urši
 pogledat. Vselej so dobile precejšen kos slanine.
 Posebno one, ki so znale boljše lagati, niso šle
 praznih rok z „Brinjevega vrha“. Lončarji so
 tudi mnogo zaslužili pri Urši. Rajši nego v de-
 narju plačevala je Urša lonce in sklede, katerih
 je jako mnogo razbila, v naravi z ječmenom,
 s fižolom ali s pšenico. Lonc velja toliko, kakor
 ječmen, s katerim ga napolniš. Čim več lonc,
 več zrnja treba. Proti temu, da je bila nasproti
 baramem radodarna, nočemo nič reči, ker so ti
 ljudje navadno potrebni. Tone Brbinc ni bil z
 gospodinjstvom svoje žene kaj zadovoljen. To ji
 je dal večkrat s prijazno besedo tudi razumeti
 in večkrat se je namenil, da bo nastopil bolj
 ojestro, toda njegovo jezo je vedno premagala
 ljubezen do svoje žene. Še celo takrat, ko mu
 je prinesel štacunar dolgi račun o kavi, slad-
 korju in drugih štacunarskih rečeh, ni rekel ženi
 drugega, kakor „kam si za božjo voljo dela
 toliko reči! Saj ni bilo prej, dokler je živela
 mati, nikdar kaj takega!“ Urša je pričakovala
 daljšo pridigo, zato je bila zadovoljna, da se je
 izklopala iz zadrege na tako priprost način. To
 ji je dalo tudi pogum, da so postajali računi
 od časa do časa večji. Tone Brbinc prideloval
 je sicer precej žita, prodal pa ga ni niti zrna.
 Še pred veliko nočjo pa je moral kupovati
 moko. Temu se ne smemo čuditi, če pomislimo,
 da je razpolagala Urša v podstrežju. Celo zabelo,
 katera je za časa matere vedno dočakala nove
 kolone, je pričela Urša že poleti jemati v štacuni
 na kredit. Prodati ni mogel Tone nič drugega,
 nego nekoliko vina. Ker je imel dve molzni
 kravi, bi se dalo včasih kaj masla spraviti v
 denar, toda večina mleka porabila se je za kofe

a maslo je bilo dobro tudi takrat, kedar so se cvrila jajca. Skupiček za vino je bil pač premajhen, da bi Tone zamogel z njim plačevati davke, račune v štacuni, obleko in druge potrebnosti, ki so se za časa Uršinega gospodinjstva strašnako narastle. Najprej je moral zato potirjati Tone kapitale, ki jih je imel pri sosedih, a ti so kmalu pošli. Moral je vzeti denar na posodo. Naprej mu je posodil vaški štacunar, ker je pa zahteval ta prevelike obresti, vzel je Tone posojilo pri posojilnici ter dal dolg vknjižiti na premoženje. Sedaj je bilo treba plačevati spet tudi obresti. Šlo je trdo, prav trdo in Tone je bil prisiljen zadolžiti se v tretji četrti. — Sedaj pa se more več zadolžiti, ker nima na kaj. Oh Urša, ti zapravljiva Urša, kam si pripravila tako dobro hišo, kakor je bila ona na „Brinjevem vrhu“.

Krmiljenje krompirja. — Prešičem se ne sme polgati surovega krompirja, marveč ga moramo prej skuhati ali spariti. Kuhan krompir preišči mnogo boljše in lažje prebavijo. Tudi ni zdravo, če damo prešičem preveč neolupljenega surovega krompirja, ker ima ta v sebi mnogo strupa solanina, ki bi lahko v večini množini prešičem škodil. Tudi drugim živalim polagati je kuhan krompir.

Črna prst je v vrtnarstvu neobhodno potrebna. Črna prst dobiš iz listja ali komposta, ki ga spraviš v kup in tu večkrat prevržeš. Da se spremeni listje v prst, potrebuje navadno dve leti. Bolj hitro dobiš črna prst, če deneš listje približno 1/2 m na debelo in ga na to poliješ s stranišnico. Vrhu te deneš novo plast listja. V aprilu lahko pogrneš kup s zemljo in nanj zasađiš kumare, melone ali buče; jeseni kup prevrži. Naslednjo pomlad se sprnjeno listje že lahko rabi.

Listnica uredništva in upravnštva.

Zahvaljujemo se vsem cenjenim naročnikom, ki so v tako obitem številu ponovili svojo naročnino. Nadalje se zahvaljujemo vsem, ki delujejo veselo in pogumno za naš list. Veselje, da napredujemo tudi na Koroškem tako lepo. Vsem hvala! — Kdor se ni poravnal naročnine, naj to nemudoma stori! — Studenti pri Poljčanih: Ni vredno popečati se sto staro klepetuljo. Poleg tega se ne podpisana pisma vrže v koš! — Župnik Pečnik, Podgorje: Z Vašim „popravkom“ se popečamo prihodnje; pa mislimo, da Vam to ne bode prijetno. Hvala, da ste postali naš sotrudnik; več Vaših ednakovrednih tovarišev sodeluje že pri „Štajercu“. — Čadranska fara: Lizika in kaplan naj se le veselita nad lepoto življenja. Za sedaj ju pustimo. Morda se poboljšata. Pozdrav! — Sv. Trojica, Gornji grad, Podčetrtek, in več drugih krajev: Po možnosti vse prihodnjic. Delujte za list, da ga zamoremo povečati. Pozdrav!

Prehuda sredstva za odpeljenje (Abfuhr) so škodljivo. Porabite vled tega dr. Rosa balsam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. hr. dvorni liferant v Pragi. To sredstvo ne vpliva škodljivo, ne alitera prebavljenje, temveč ga pospešuje in okrepi. Dobiva se v lekarnah. Glej izserat.

Loterijske številke.

Gradec, dne 13. julija: 78, 76, 9, 32, 24.
Trst, dne 6. julija: 6, 56, 58, 51, 90.

Izjava.

Jaz podpisani Janez Rihtarič prekličem vse žaljive besede, ktere sem v gostilni Haložana v Orehovch govornil nepremišljeno in surovo čez gospoda Franca Kaušiča, velespoštovanega posestnika in čevljarskega mojstra in ga s tem razžalil. Tem potom prosim omenjenega odpuščenja in obžalujem to razžaljenje.

Janez Rihtarič.

1 mašinist

(Maschinenwärter) se sprejme s 1. avgustom, dva žagarja pa takoj. S anovanje in les zastonj, plača po dogovoru. Vpraša se pri gozdarskemu uradu v Planini (Forstamt in Montpreis).

Sprejme se oženjen

trezen in priden majer za Terdobojece pri Leskovcu. — Več se izve pri gosp. Josef Kösser v pisarni gosp. notarja Filafers. 472

Na prodaj

Konjderski all šuberski posel (Abdekerel) kateri nosi na leto 3.000 K. Več pove Smidlehner Abdeker. Csakathurn Ogersko. 451

Kovaški učenc

iz dobre hiše in z dobrim šolskim spričevalom, kateri ima veselo do tega posta, sprejme se pri Matijas Wesjak-u, kovaški mojster pri Sv. Barbari, p. Vurbergu. 467

Čevljarski učenc

se sprejme takoj pri Francu Virantu, čevljar v Judendorf pri Leoben. Fant kateri se je že čevljarski učil ima prednosti Pogodbe se vršijo pismeno. 473

Trgovski učenc

iz poštene hiše, zdrav in krepak, nemškega in slovenskega jezika zmožen se takoj po ugodnih pogojih sprejme pri Frutz Hittereggeru trgovina mešanim blagom v Lavudu (La-463 vamündu) Koroško

Zanesljivi kučijaž

(fiaker) se sprejme takoj k enemu konju; moral bi tudi domače delo opravljati. Mešana plača 12—14 kron in dobra hrana. — Naslov P. H. posta Schwarzenbach bei Pravalvi Kärnten 463

Oženjen viničar

zastopen delaven človek s tremi ali štirim pomožnimi delavci se sprejme v sredi ali koncem oktobra v dobro vinčarijo. Več se izve pri gosp. Pack trgovec na Zbelovem (Plankenstein) pri Poljčanah. 457

Na prodaj

1 hiša

goveje in svinjske stalo klet, 2 orala zemlje. Natančneje se izve pri Francu Princel, Spodnja Hajdin 55. 466

Oženjen viničar

40 let star, z dvema delavcema in 1 pastirjem želi službo premeniti in namreč na vinčarijo ali pa narof k živini. Razumen v ameriški gorici kakor tudi pri živini. Pismo sprejme upravnštvo „Štajerca“. 465

2 zmožna mizarska pomočnika

za stavbenki posel se sprejmeta v trajno službo pri Viktoru Kodella v Ptuj (zraven nove me-481 stne hiše)

Izvrstno

staro in novo vino prodaja Josef Ornig v Ptuj. 461

Malo posestvo

z novo hišo z 4. sobami, klet, hlev, pol orala vinograda, oral njive tik premogokopa prodaja pod jako ugodnimi pogoji.

Heinrich Dobnik

Zreče pri Konjicah.

Prostovoljna razprodaja.

Dne 21. t. m. se bode prodalo v Valčivesi pri ptujski gori pri gospej Krajin z raznovrstno pohištvo in kuhinjska posoda ter raznovrstno gospodarsko orodje.

Nova zidana hiša

s 3 sobami 2 kuhinjama, gospodarsko poslopje 3 svinjski hlevi 2 deravnice, klet itd., 2 orala zemlje tik hrama, se prodajo po nizki ceni. Posestvo je 20 minut od Maribora (Fraunstanden, gorne Pobrežje št. 252) kje se tudi več izve. 474

Kovaški pomagač

se takoj sprejme pri mojstru A. Kleenwalder Schmelzhütte Klagenfurt (Na Spi pri Celovcu na Koroškem) Polni denar poverjen. 442

Knjigoveški učenc

iz dobre hiše in potrebno izšolan se takoj sprejme v knjigovoznici W. Blanke, v Ptuj. 445

Hiša na prodaj.

Zavoljo posebnih razmer se prodajo po nizki ceni 1 nadstropna nova hiša v kraju, kjer so stalne dobre tovarne. Hiša je dobra za vsako obrt, ima dva trgovska prostora in več lepih sob, ki so vedno oddane strankam, nadalje dovoljenje točenje vina in žganja ter pive; poleg je vodnjak in lep vrt. Naslov pove upravnštvo „Štajerca“ 490

XXXXXXXXXXXX

198

Zaloga Radenske slatine

(Radener Sauerwasser)

na debelo in drobno priročata posebno gostilničarjem

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj. 468

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

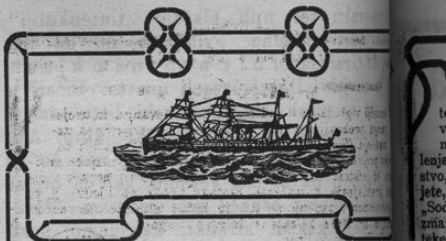
XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXX

V Ameriko!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejme potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkreajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše v vseh jezikih.

Kdor hoče potovati, naj se pismeno obrne zanesljivo na nas, in sprejel bode brezplačno in takoj pojasnila. 478

Kovačnica

(Hammerwerk)

na jako dobrem prostoru z dvema ognjenima celo opravo oziroma orodjem, posebno hišo stanovanje za 8 oseb, njivo, vrt, hlev, drve, električno razsvetljavo, da v najem ugodnimi pogoji.

Heinrich Dobnik

v Zrečah pri Konjicah

Na prodaj

Ena njiva v spodnjem Bregu pri Ptuj za 600 „ „ „ „ „ „ 400 „ „ „ „ „ „ 125

Natančneje se izve v upravnštvo „Štajerca“

Proda se

pod ugodnim pogojem veliko poslopje dobro vodno močjo sposobno za žaganje pa za fužinsko kovačijo. Kje? se v upravnštvo „Štajerca“.

1 trgovski mlajši pomočnik

zmožen nemškega in slovenskega jezika hi tudi trgovine z mešanim blagom in

trgovski učenc

14 let star, kateri koncem časa učenja 150 hi za opravo dobi, pri Th. Bothe v Račju (Kranjci)

Vzdržanje zdravega želodca

medo v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejevanju prehranjevanja ter odstranitvi neprijetnega zametja (Stuhlverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelišč pripravljeno, apetit in prebavljivost, pospešuje srednje, ki odstrani znane posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada, zamašenja, sestava preobilne kisline n. p. biljane, napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in dr. Rosa balsam za želodec iz apoteke in Fragner v Pragi.

Varilo! Vsi deli zavitka nosijo poštavno deponirano varstveno znamko.

Glavni depot: Apoteka **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni liferant in Schwarzener Adler PRAGA, Kleinseite 203 kot Noruda-cesta.

Poštna pošiljatev vsak dan.

1/2 steklenica 2 K, 1/4 steklenica 1 K. Po pošti proti napreju pošiljati K 1-50 se 1 malo steklenico, K 2-80 se 1 veliko steklenico, K 4-70 2 veliki, K 8-14 velike, K 22-14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogrske pošilja. Depoti v apotekah avstrijskih.

Registrovane „Adler Roskopf“ ure

le edino pri moji tvrdki in jih ne sme nikdo drugi imeti. Posebno primerne za uradnike, orožnike, kmetiče in železniške uslužbence, kakor sploh za vsakega, ki potrebuje dobro, natančno idočo uro.

K 7. Fina, originalna „Adler Roskopf“ Anker-Remontuar-ura z masivnim pozlačenim, protimagnetničnim Anker-kolesjem, tekočem v kamenjih, pravci cifernico iz emalja, masivni, pravi iz varstveno plumbo zavaranj okrov iz nikla, sarmirski pokrov, okrašena in pozlačena kazalca, natančno regulirana K 7-12 sta s sekundnim kazalom K 8-12 dvojnim pokrovom brez sek. kazalca K 10-50 Z dvojnimi pokrovom in sek. kazalom K 11-50 V srebrnem okrovu, odprta, brez sek. kazalca K 12-14 V srebrnem okrovu, odprta, in sek. kazalca K 13-80 V srebrnem okrovu, dvojni pokrov brez kazalca K 17-18 V srebrnem okrovu dvojni pokrov in kazalca K 18-19 Za vsako uro je jamci pisмено 3 leta! Brez nevarnosti! Zamenjava delovljena ali denar nazaj!

Razpošilja po povzetju (ali naprej plačati)

Prva tovarna ur v Mostu (Brüx) st. 876 (Češko) c. k. sodnijsko zapriseženi in srebrnimi medaljami razstav; osnovana l. 1887; razpošilja po vseh svetovnih krajih; moj cenik je 200 strani in vsega čez 3,000 podob ter se pošlje na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Namesto 48 kron samo 8 kron

Anker Rem. ure za go-spode iz „Gloria“ srebra

s tremi močnimi lepo graviranimi pokrovi, 10 kamenčkov, natanko idočo, se pošiljajo po poštnem povzetju za samo 8 K in se vsakemu kupcu prida 3 letna pismena garancija

H. WEISS

tovarna za ure Dunaj Sechshaus/S

Varilo! Kakor ima vse, kar je dobro, svoje posnemovalce, tako skuša v največjem času tudi neka nesolidna konkurenca porabiti svoje renomé staroznanih Rogoških mineralnih vod (Tempelequelle in „Styria Quelle“ pravi rogaški vodi). Pazi vedno na našo znamko, ki ima poleg imena Stajerski deželni žreb (panter) in na zamašku

Najboljše klajno apno se dobi samo pri **Adolfu Sellinschegg** Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča izboljšane **vitale (Göpel) mlatilnice** z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo vozne proste. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošiljajo poštino prosto in zastoj.

Lastna zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici 398

Oblastveno varovano! Vsake ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je Thierryjev balsam

z zeleno varstveno znamko z nuno. 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5-10. Thierryjevo centifolijsko mazilo za vse še za tako stare rane, vnetja, poskodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošnoznani in staroslavni. Naslavlja naj se na lekarnarja A. Thierry v Pregradu Zaloga po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisočimi zahvalnimi pismem zastoj in poština prosto.

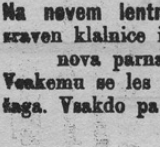

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj u sraven klanice in plinarake hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razspahati i. t. d.

Ura z verižico samo 2 K.

Šlezjska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekranjo, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K. obenem se pisмено tri leta jamci. Po poštnem povzetju razpošilja prusko-šlezjska eksportna hiša F. Windisch, Krakov, Nr. U/64. Opomba: Za neugajajočo se denar vrne

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine

Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovejšo „Göpel“ mlatilne stroje, mašine za rezanje trave, šrot-mline, za rezanje rope, „Mairebler“, tribure, pumpe za gnojnice, brana za mah (Moos-egge), konjske mrvno grablje, ročne grablje, vile za mrvo, kose za travo in žitje, najnovejše sadne mline s kamnitimi valjčki in zacinarimi „Vorbrecherji“, hidravtične preše (z original Oherdrück-Diff-Hebelpresswerke Patent-Duchseher (z največjim uspehom), ki se dobijo le pri meni,

Angleški „Gustav H. Imesser“.

Rezervni deli. Prodaja masin tudi na čas in garancijo. Ceniki zastoj in franko. 392

Samo se plača.

30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino ponikljan la solingenski stroj za striženje las „Atlas“ glasom pogojev mojega kataloga tedaj brez nevarnosti za naročevalca, da zamoremo vsakega prepričati o izvrstni trpežnosti našega stroja. Stroj za striženje las narej je iz la solingenskega jekla, najfineše ponikljan, z 36 zobni, z 2 grebnal za pretak-njenje za 3, 7, in 10 mm dolge lase. Vse izvrstno izdelano z rezervnim perom v lepi škatlji z navodilom za uporabo, da lahko vsak takoj lasi striže. Cena samo 6 kron. II-a vrsta stroj plača se sam, posebno v familijah, kjer so otroci, ker se izdatek še doprinese v 1/4 letu.

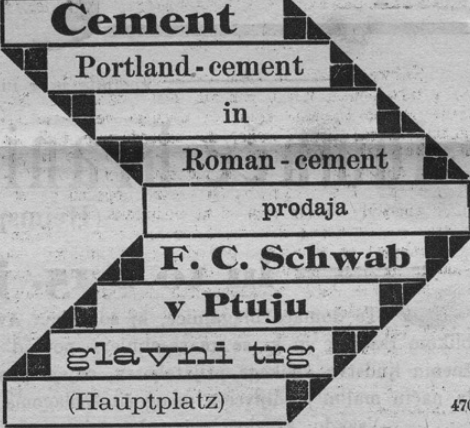
Navadne stroje za striženje las, ki so takoj za nič, nimam. Stroje za striženje brade režejo na 1 mm 5 kron. Škarje za konje in pse, ki so za vsakega ki ima konje in pse neugibno potrebnost 5 kron. Pošilja po poštnem povzetju

Hans Konrad v Brüks-u št. 876 (Češko). Cenik z mnogimi podobami čez 3000 vsakemu zastoj in franko.

Cement

Portland-cement in Roman-cement prodaja **F. C. Schwab v Ptuj u glavni trg (Hauptplatz)**

Franc X. Krainz trgovec in hišni posestnik

ki je v četrtek 11. t. m. ob 7 uri zjutraj po dolgi mučni bolezni in previden s sv. sakramenti za umirajočo v svojem 70. letu mirno zaspal. — Pogreb dragega pokojnika se je vršil v petek 12. t. m. v pol 4 uri popoldne iz hiše žalosti (Draugasse št. 12) po blagoslovljenju na mestnem pokopališču v provizoričnem družinskem grobu. Sv. Requiem se je v soboto 13 t. m. ob 6 uri v farni cerkvi bral.

Maribor, 11. julija 1907.

Ana roj. Radey Krainz posestnica, sestra. Sebastian Krainz učitelj na Ptuj u, brat.

Vsi netjaki in netjakinje.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od **8-12 ure.**

Občjenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine
== Celje ==

vpeljala je v interesu prebivalstva

domače hranilne blagajnice

(Heimsparkassen)

in to s 15. julijem 1907.

Te domače blagajnice, ki so se na Avstrijskem od svojega obstoja sem hitro med publikom razširile in ki se razveseljujejo povsod pri štedljivih ljudeh, zlasti pa pri manj premožnem ljudstvu velikega prijateljstva, dajejo posebno najboljšo priliko, pospešiti štedljivost in na ta način malim štedljivcem omogočiti polagoma povečanje njih malega premoženja.

Vsakdo, ki vloži pri podpisani hranilnici najmanjše 4 K, dobi na željo domačo blagajnico domu. — Vloge v domačo blagajno se sprejemajo od 15. julija 1907 naprej vsak

ponedeljek in četrtek od 9 do pol 12 ure dopoldne.

Podrobnejša oznanila obsegajo vložne knjižice domače hranilnice.

Ravnateljstvo mestne hranilnice celjske.

Vinogradno posestvo

na okrajni cesti, 30 minut od Celja v najlepšem okraju z vincerijo, stalam kletjo in prešo se takoj po nizki ceni proda. Več se izve pri lastniku R. Tabor, Celje, gospodska ulica 5.

Kupčijska prilika.

Lepo posestvo na veliki časti iz 12 oralov zemlje obstoječe, vinograd, nekaj gozda travniki in njive. Zidana hiša sposobna za trgovski posel ima 3 štacunarske sobe 7 stanovalnih sob, velbane kleti zidane velbane štale in kovačijo. Vse v najboljšem stanu 10 minut od fabrike Natančnej se izve pri Vincenc Prešern v Poličanah

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsilhal kopele s hlajenjem po sledenih jako znižanih cenah. Vsak naveden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri popoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Prtiči (Plahte)

za pojstle iz domačega platna se dobivajo samo v ta novi veliki trgovini

Johana Koss v Celju

po gld. r30

Nova velika trgovina

se je pričela v Celju na kolodvorskem prostoru na voglu hiše hotela Stadt Wien od **Johanna Kossa**

Velika zaloga vsakovrstnega modnega in perilnega blaga za ženske, štofi in cajgi za moške obleke, ameriškanskih in tudi drugih svilenih robcev, zelo močno belo platno za perilo in prtice, srajce, kravate, ženskega druka (od fiberja) vozičkov za otroke od 6 gl. naprej in vsakovrstnega drugega blaga po zelo nizki ceni. Postrežba zelo solidna.

Za obilni obisk se priporoča.

Johann Koss, trgovec.

Mlinarski učenc

se takoj sprejme, taisti dobi mesečno plačbo že z dvema letoma pomočnikom imenovani „freisprechan“. Več se izve pri Josef Wagner umetni in valčni mlin, Ptujška gera na Mlin pri Ptuj.

Jajca

kupuje po prav dobri ceni And. Suppanz, povalec jajc v Ptujju Rossmanova hiša blizu sojilnice in v Središču (Dečkova hiša)

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo je najboljšje nadomestilo za pristni sadni „Mostin“ je sestavina naravnih sadnih in vsled tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka oživljujejoče in pospešuje prebavo 300 l. te pijače narejene z „Mostin“ stane gld. 80 kr. „Mostin“ se dobi pri Janu Pösch, špecerijska trgovina, Maribor, Konc ulica 20.

Ura na perpendikularnem bilom (Schlagwerk) K10.00 v lepo poliranem kostnu z orehovega lesa 30 ur idoča, z belo cifernico, 61 cm visoka K 10.50.

Ista, 14 dnij idoča, z bilom (Schlagwerk) na uro in na pol ure . . . K 11.00. Bilo slično zvonjenju v stolpu zvislo pri prvi uri za K 1.00, pri drugi K 1.50.

Te ure so vsled svoje vrednosti in izredno elegantni predmet v pohištva. Za vsako uro 3 leta pisemne garancije.

Razpošilja po povzetju **HANN S KONRAD**

Prva tovarna ur v Mostu (Brüx) št. 876 (čisti). Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 podobami se pošljejo po zahtevi vsakomur zastoj in franco.

Blago iz zlata, srebra

in Kina-srebra

ure in optične predmeti, se posebno in tudi po ceni kupi samo pri

M. Gspatl

Trgovina iz zlatom in optičnim blagom v Wegschaidlerjevi hiši v Ptujju.